

1.Код:ЗП 03

2.Назва: ПЕДАГОГІКА І ПСИХОЛОГІЯ ВИЩОЇ ШКОЛИ

3.Тип (обов'язковий / вибірковий): обов'язкова(нормативна)

4.Цикл (короткий, перший, другий /третій): короткий

5.Рік навчання, коли пропонується цей компонент: перший

6.Семестр/триместр, коли забезпечується компонент: 3 семестр

7.Кількість встановлених кредитів ЄКТС: 3

8.Прізвище лектора: доцент Білянська М. М.

9.Результати навчання:

знання: концептуальні засади особистісно розвивальної професійної освіти; особливості системи вищої освіти в Україні, її компоненти, відповідність європейським стандартам; методи, засоби, форми організації навчання у вищій школі; особливості застосування сучасних моделей, технологій навчання у вищій школі; психологічні особливості, кризи та суперечності студентського віку; напрями формування студентського колективу;

вміння: оцінювати перспективи вищої освіти України, перспективи власної діяльності; добирати оптимальні методи, прийоми, засоби, форми організації навчання у вищій школі; давати характеристику вікових періодів студента, виявляти ставлення до надбань історичного досвіду.

компетентності: здатність застосовувати теоретичні положення у практичній професійній діяльності; оцінювати педагогічні інновації та передовий педагогічний досвід щодо можливості їх застосування у вищій школі; готовність до професійно-педагогічного спілкування.

10.Форми запровадження (аудиторне/ дистанційне навчання...): аудиторне, дистанційне

11.Зміст курсу:

Тема 1. Педагогіка і психологія вищої школи як галузь педагогічної науки.

Місце і роль педагогіки і психології вищої школи в системі педагогічних наук. Мета і завдання педагогіки і психології вищої школи як навчальної дисципліни. Міжпредметні зв'язки. Методи науково-педагогічного дослідження, їх класифікація та характеристика. Етапи педагогічного дослідження.

Тема 2. Система вищої освіти в Україні.

Вища освіта як педагогічна категорія. Система вищої освіти в Україні, її компоненти, відповідність європейським стандартам. Цілі вищої освіти.

Типи закладів вищої освіти (ЗВО). Законодавчі та нормативні документи, що регламентують організацію вищої освіти в Україні. Зародження вищої освіти в Україні у XVI – XVIII ст. Перші заклади вищої освіти. Зміст навчання та особливості організації освітнього процесу в Острозькій та Києво-Могилянській академіях. Становлення вищої школи в Україні у XIX – на поч. XX ст. Університет Святого Володимира. Вища освіта в Україні за радянської влади. Вища освіта в Україні на поч. XXI ст. – реалії, проблеми та

перспективи.Зарубіжнийдосвідорганізаціївищоїосвіти. Європейська система вищоїосвіти. Болонська декларація.

Мета і принципиБолонськогопроцесу.Відповідністьсистемивищоїосвіти в Українієвропейським стандартам.

Тема 3.Сутністьпроцесунавчання у вищійшколі. Організація освітнього процесу у ЗВО.

Вищий школа як педагогічна система, її функції. Освітній процес у ЗВО та особливості його організації. Мета і завдання педагогічногопроцесу у ЗВО. Поняття про освітнє середовище.Особливостідіяльностівикладача ЗВО. Вимоги до викладача вищої школи. Професійно-педагогічнеспівкуваннявикладачавищоїшколи. Видипедагогічногоспівкування. Педагогічна культура та педагогічнамайстерністьвикладачавищоїшколи.Кафедра як структурна одиниця закладу вищоїосвіти, їїдіяльність.Поняття про дидактику вищоїшколи. Основнікатегорії дидактики. Закономірності та принципипроцесунавчання у ЗВО. Змістосвіти у вищійшколі. Нормативнідокументи, щовизначаютьзміствищоїосвіти.Навчальний план, навчальна і робочапрограми, підручник, навчальнийпосібник.Компетентністьвипускника закладу вищоїосвіти.

Тема 4. Методи і засоби навчання у вищійшколі.

Методинавчання у вищійшколі. Дидактичнівимоги до виборуметодівнавчання уЗВО. Інтерактивні методи і технології, їх застосування у практиці вищої школи.Сутність та класифікаціяпедагогічнихтехнологій. Характеристика модульного,комп'ютерного, дистанційного, групового, проблемного навчання.Засоби навчання у ЗВО, особливості їх застосування. Діагностикаякостінавчання.Види контролю та оцінкаякостіосвітньоїдіяльності. Вимоги до оцінюваннярезультатівосвітньоїдіяльностістудентів. Модульний контроль. Дисциплінарний контроль (екзамени і заліки). Тести, вимоги до тестовихзавдань.

Тема 5.Формиорганізації освітнього процесу у вищійшколі.

Поняття про формиорганізаціїнавчання у вищійшколі, їхкласифікація. Аудиторніформи та їхособливості.Лекції. Психолого-педагогічнівимоги до проведеннялекції у вищійшколі.Семінарські та практичнізаняття у ЗВО. Позааудиторніформиорганізаціїнавчання. Дидактичніосновиіндивідуальних занять. Педагогічна і виробнича практика студентів. Самостійна робота, вимоги до їїорганізації. Форми, види і методиорганізаціїнауково-дослідницькоїроботистудентів.

Тема 6.Психологічна характеристика студентського віку

Поняттявіку у психології. ПорівняльнийаналізвіковихперіодівПсихологічна характеристика студентськоговіку. Кризи та суперечностістудентськоговіку.

Тема 7.Студент ЗВО як суб'єкт освітньої діяльності

Студент як суб'єкт освітньої діяльності. Стадії професіоналізації особистості студента. Концептуальні засади особистісно розвивальної професійної освіти. Класифікація та особливості конфліктів у системі «студент-викладач».Організація виховної роботи зі студентами у вищій школі, зміст,

напрями, форми і методи виховної роботи. Виховна робота в академічній групі. Роль та функції куратора студентської групи. Обов'язки куратора. Тьюторство, його особливості. Студентське самоврядування.

Тема 8. Студентська група як середовище формування особистості майбутнього фахівця.

Характеристика студентської групи як мікросередовища розвитку особистості студента та формування його як фахівця. Лідерство у студентській групі. Розвиток студентської групи. Психологічні явища студентської групи.

12. Рекомендоване або обов'язкове вивчення й інші навчальні ресурси/засоби: основні джерела, інтернет-ресурси

1. Барановська Л. В. Педагогіка та психологія вищої школи: навч. посібн. / Л. В. Барановська. – К. : НАУ, 2015. – 240 с.
2. Вітвицька С. С. Основи педагогіки вищої школи / С. С. Вітвицька. – К. : Центр навчальної літератури, 2003. – 309 с.
3. Гладуш В. А. Педагогіка вищої школи: теорія, практика, історія. Навч. посіб. / В. А. Гладуш, Г. І. Лисенко – Д., 2014. – 416 с.
4. Кузьмінський А. І. Педагогіка вищої школи : [навчальний посібник] / А. І. Кузьмінський. – К.: Знання, 2005. – 486 с.
5. Ортинський В. Л. Педагогіка вищої школи: [навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл.] / В. Л. Ортинський – К.: Центр учбової літератури, 2009. – 472 с.
6. Педагогіка вищої школи: Навч. посіб. / З.Н. Курлянд, Р.І. Хмельюк, А.В. Семенова та ін.; За ред. З.Н. Курлянд. – 2-ге вид., перероб. і доп. – К.: Знання, 2005.
7. Педагогіка і психологія вищої школи: навчально-методичний посібник для самостійного вивчення дисципліни / Л.М.Петренко. – Ірпінь, 2007, 78 с.
8. Психологія вищої школи / Подоляк Л.Г., Юрченко В.І. – Підручник. – К.: Каравела, 2017. – 360 с.
9. Про вищу освіту [Електронний ресурс] : Закон України від 1 лип. 2014 р. № 1556-VII : [станом на 14.06.2016 р.] // Законодавство України / Верхов. Рада України. – Київ, 2016. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>
10. Про основні компетенції для навчання протягом усього життя (від 18 грудня 2006 року) [Електронний ресурс] : Рекомендація 2006/962/ЄС Європейського Парламенту та Ради (ЄС). – Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/994_975
11. Рашкевич Ю. М. Болонський процес та нова парадигма вищої освіти : [монографія] [Електронний ресурс] / Ю. М. Рашкевич. – Львів : Вид-во Львівської політехніки, 2014. – 168 с. – Режим доступу: <file:///C:/Documents%20and%20Settings/User/Рабочий%20стол/BolonskyiProcessNewParadigmHE.pdf>
12. Туркот Т. І. Педагогіка вищої школи : [навч. посібн.] / Т. І. Туркот. – К. : Кондор, 2011. – 628 с.

13. Фіцула М. М. Педагогіка вищої школи: [навч. посіб.] / М.М. Фіцула. – [2-ге вид., доп.]. – К. : Академвидав, 2010. – 456 с.
14. Education 2030 [Electronic resource] : Incheon Declaration : Towards inclusive and equitable quality education and lifelong learning for all / UNESCO [et al.]. –Access mode: <http://unesdoc.unesco.org/images/0024/002432/243278e.pdf>. — Title from the screen

13. Заплановані види навчальної діяльності та методи викладання: лекції, практичні заняття, індивідуальні навчально-дослідні завдання, проектна діяльність, самостійна робота.

Методи викладання: словесні, наочні, практичні, проблемного викладу, інтерактивні, метод проектів.

14. Форми та критерії оцінювання:

Поточний контроль та оцінювання виконання завдань під час практичних занять, оцінювання контрольної модульної роботи, усне опитування, захист індивідуальних навчально-дослідних завдань, проектів.

Підсумковий контроль: залік у 1 семестрі (підсумкова кількість балів згідно рейтингових балів за результатами поточного і модульного контролю).

Шкала оцінювання: національна та ECTS. Критерії оцінювання.

Оцінка	Критерії оцінювання навчальних досягнень
Рівень А	Магістрант знає: <ul style="list-style-type: none"> - теоретичні положення сучасної педагогіки і психології вищої школи - використовує додаткову наукову інформацію; - вміє отримуватись культури спілкування; - вміє аналізувати власну діяльність; аналізувати, узагальнювати педагогічні інновації та передовий педагогічний досвід; - проявляє творчість; - на запитання відповідає чітко, конкретно, послідовно, дає повну відповідь.
Рівень В	Магістрант знає: <ul style="list-style-type: none"> - теоретичні положення сучасної педагогіки і психології вищої школи, проте формулює їх неточно; допускає неточності у визначенні понять, не вміє наводити прикладів застосування знань; вміє застосовувати знання, але допускає неточності; - додаткову інформацію використовує недостатньо; - вміє отримуватись культури спілкування; - вміє частково аналізувати власну діяльність; аналізувати, узагальнювати педагогічні інновації та передовий педагогічний досвід, проте допускає незначні помилки, неточності; - проявляє творчість, однак використовує не в повній мірі; - на запитання відповідає конкретно, проте не чітко, порушує послідовність.
Рівень С	Магістрант володіє навчальним матеріалом, але допускає помилки у знаннях теоретичних положень сучасної педагогіки і психології вищої школи, застосовує знання на практиці, але зі значними помилками;

	<ul style="list-style-type: none"> - додаткову інформацію використовує частково; - частково вміє тримуватись культури спілкування, аналізувати власну діяльність, педагогічні інновації та передовий педагогічний досвід, проте допускає помилки, недоліки у їх узагальненні, визначенні можливостей застосування; - має незначний прояв творчості; - на запитання відповідає не чітко, порушує послідовність.
Рівень Д	<p>Магістрант в недостатній мірі володіє теоретичним матеріалом, допускає значні помилки у знаннях фактичного матеріалу з педагогіки і психології вищої школи;</p> <ul style="list-style-type: none"> - з допомогою викладача може характеризувати, дати визначення окремих понять; - не вміє аналізувати власну діяльність; аналізувати, узагальнювати педагогічні інновації та передовий педагогічний досвід; - частково, неточно та некоректно відповідає на запитання, порушує послідовність; не проявляє творчості; - не використовує додаткові інформаційні матеріали
Рівень Е	<p>Магістрант має низький рівень володіння навчальною інформацією, припускається грубих помилок у знаннях фактичного матеріалу, з допомогою викладача може перерахувати окремі поняття, однак не вміє їх характеризувати та розкрити сутність;</p> <ul style="list-style-type: none"> - не знайомий з педагогічними інноваціями; - безсистемно, неточно та некоректно відповідає на запитання; - не проявляє творчості; - не використовує додаткові інформаційні матеріали
Рівень Fx	<p>Магістрант фрагментарно володіє навчальним матеріалом, без допомоги викладача не може дати відповіді на запитання.</p>
Рівень F	<p>Магістрант не володіє навчальним матеріалом, не може дати відповіді на запитання.</p>

Сума балів	Оцінка ЕСТ S	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсової роботи, практики	для заліку
90-100	A	високий: відмінно	зараховано
80-89	B	достатній: добре	
70-79	C		
65-69	D	низький: задовільно	
60-64	E		
35-39	FX	незадовільний (з можливістю повторного складання)	не зараховано з можливістю повторного складання

0-34	F	незадовільний (з обов'язковим повторним вивченням дисципліни)	не зараховано (з обов'язковим повторним вивченням дисципліни)	3
------	---	--	--	---

15. Мова викладання: українська.